

Salgótarján, 2001. október

13. szám

A közgyűjteményi és közművelődési dolgozók léthelyzetéről

A 260/2001-es kormányrendeletben rögzítették azoknak a körét, akik a 2001-es költségvetési évben szeptember 1-től 1,20-as szorzós bérfeljesztésben részesülnek. Sajnos a gazdasági, a műszaki, a technikai, a fizikai állományban dolgozó kollégák ebből a bérfeljesztésből nem részesültek. Az 1,20-as szorzós bérfeljesztés alapja a 2001. januártól érvényes garantált illetményre vonatkozó táblázat - amelyben a minimálbér nem képezi alapját a szorzónak. Ténylegesen a számításoknál azonban az előző 0,05-ös szorzós bérfeljesztés 1,15-re csökkenti az 1,20 szorzót.

A www.kkdsz.hu című honlapon olvasható a KKDSZ és a NKÖM közötti megállapodás öt pontja a bérfeljesztésről.

A Közgyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete Országos Ügyvivői Tanácsa 2001. augusztus 22-én a következőket határozta el:

„A KKDSZ indítványozza a NKÖM-nek, hogy a kormányon belül a tervezett 2002. évi költségvetési törvény módosítás keretében tegyen javaslatot a közgyűjteményi, közművelődési dolgozók szakmai szorzóval nem érintett munkavállalói mindegyikének a számára legalább 1,10-es szorzós bérfeljesztésre és az ahhoz szükséges költségvetési feltételek biztosítására.”

Bódi Györgyné
a KKDSZ megyei ügyvivője

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 90.§ (1) bek. c) pontja alapján az oktatási miniszter az OMIKK-ot – alapfeladatai jogutód által történő további ellátásának biztosítása mellett – 2001. június 30-ával megszüntette.

Ezzel egyidejűleg és összhangban a BME részjogkörű költségvetési egységeként létrejött egy új szervezeti egység:

**a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BME – OMIKK),
amely 2001. július 1-től ellátja az OMIKK országos szakkönyvtári feladatait is.**

Cím: **Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár**
1111 Budapest, Budafoki út 4–6.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 91
Telefon: 06-1/463-2442; 463-1031
Fax: 06-1/463-2440

BRIT INFORMÁCIÓ A MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

Az utóbbi időszakban tanúi vagyunk annak, hogy a tudás megszerzésének időtartama kitolódik, hosszúságunk az egész életen át tartó tanulás gyakorlatához. Érzékeljük, hogy életünk szinte minden területén kívánatos, sőt egyre inkább követelménnyé válik a kommunikációképes nyelvtudás, mely érzékeny, tárgyalóképes munkaeszközünk.

Az angol a legfontosabb világméretű közvetítő nyelvvé vált. A nyelvben való teljes „elmerüléshez” kultúrában igen gazdag nyelvi háttér szükséges. Ennek megteremtésében vállal szerepet évtizedek óta a **British Council Hungary**.

A **British Council**, az Egyesült Királyság nemzetközi kulturális és oktatási kapcsolatait építő szervezet 1963 óta működik Magyarországon a Brit Nagykövetséggel szoros együttműködésben. Fő céljának a brit kultúra megismertetését, népszerűsítését tekinti, s közvetítő szerepet igyekezik betölteni a Nagy-Britannia és Magyarország közötti kapcsolatok építésében.

Figyelme kiterjed a tudomány, az információs szolgáltatás, a művészet, az oktatás, a kormányzás és az európai integráció területére. A világ 110 országában van jelen, ennél fogva sokrétű, gazdag tapasztalattal rendelkezik. Mára Magyarország valamennyi megyei könyvtárában jelen vannak a 'Gateway UK' nevet viselő információs sarkok, amelyek kiépítését 1998 nyarán kezdték meg.

Salgótarjánban az elsők közt létesült ilyen bázis. A megyei könyvtárban működő *Tájékoztató Sarok* naprakész információkat, széles körű tájékoztatást nyújt Nagy Britannia napi politikai, gazdasági, kulturális eseményeiről, oktatásról, tanulási lehetőségekről, elsősorban felsőoktatásról, felnőtt továbbképzésről, diákok nyári foglalkoztatásáról. Információ áll rendelkezésre a brit kormány által közép- és kelet-európai diákok számára meghirdetett ösztöndíjakról, valamint a nyelvtanulási lehetőségekről. Tájékozódhatnak az utazni készülő turisták a brit idegenforgalom által kínált szolgáltatásokról.

Mindezek a tudnivalók a legváltozatosabb formában jutnak el az érdeklődőkhöz a szórólapoktól, gyorskiadványoktól kezdve a referenzs könyveken át a CD-ROM adatbázisokig.

A British Council évente felrészíti a kézikönyvtári állományt és folyamatosan érkeznek a manchesteri központban szerkesztett elektronikus hírlevelek, valamint a Brit Külügyminisztérium és a Brit Idegenforgalmi Hivatal színvonalas, tematikájukban rendkívül gazdag kiadványai.

Ez év tavaszától pedig a British Council által ajándékozott számítógép és interaktív oktatóprogramok segítségével könyvtárunkban lehetőség nyílik az angol nyelv ingyenes tanulására, ingyenes Internet-használatra.

Az országismertető, ismeretterjesztő CD-ROM-ok zenei illusztrációval, mozgó képekkel mutatják be napjaink Nagy-Britanniáját. Az angol nyelv egyéni tanulását, gyakorlását pedig valóban hatékonyan segítik azok a legújabb multimédiák, melyek nem csak a tanulni vágyók számára hasznosak, de a tanárok is kiváló ötleteket, módszereket meríthetnek belőlük, melyekkel óráikat is színesebbé tehetik. Használatukkal a kezdő szinttől a haladóig lehet eljutni. A különböző nehézségi fokú nyelvtani és szókincsfejlesztő játékok egyedül és párban is használhatóak, a multimédiás szótár több, mint 80.000 kifejezést tartalmaz.

Az *UK Today*, vagyis a BBC havonta megjelenő videósorozatai is elérhetőek a könyvtárban, számos referenciakönyv anyaga pedig a világhálón tanulmányozható. Bepillanthatnak az érdeklődők a British Council állandóan gazdagodó honlapjára is, igénybe vehetik a *Virtuális Tájékoztató Sarok* szolgáltatást, annotált listákon követhetik nyomon a részlegben fellelhető forrásokat.

Elérhetőségek: 1068 Budapest, Benczúr u. 26.
www.britishcouncil.hu
information@britishcouncil.hu
Telefon (központ): +36 1/478-47-00

A www.britishcouncil.org/learnenglish címen minden korosztály minden szinten gyakorolhatja, tanulhatja az angol nyelvet, vizsgára készülőök találhatnak tesztmintákat.

A British Council új, kulturális híroldala, a www.culturelab-uk.com kuriózumokat ajánl kortárs művészeti témában. Figyelemfelkeltő, negyedéves kiadványuk a *Dialogue* részletesen tudósít programjaikról, tevékenységükről.

Mindezekon túl számos lehetőség van a brit információs források sokoldalú igénybevételére. A könyvtárban szűrőzők ingyen érhetik el egyebek között az *Európai Unió* központi honlapját, az üzleti világ, a politika, tudomány, technológia, a szórakoztatóipar híreit, elektronikus hírlapokat, intézményeket, tevékenységi területeket, friss híreket, hírarchívumokat, számos újdonságot, aktualitást.

A British Council és a megyei könyvtár partneri együttműködése hamarosan tovább szélesedik, ezáltal bővül Salgótarján közművelődési könyvtári szerepköre.

Az információs sarkon kívül ugyanis az angoltanárok és diákjaik munkáját dokumentumokkal segítő, tanárto-vábbképzéseket szervező, annak helyet adó **Resource Point** kialakítása is a British Council salgótarjáni tevékenységének részét képezi.

A *Resource Point*ot, amely elsősorban angoltanárok számára tesz hozzáférhetővé könyveket, tankönyveket, oktatási, módszertani segédanyagokat – **november 12-én 14 órakor** adják át tünnepélyesen a megyei könyvtárban színvonalas szakmai program keretében.

Az eseményre szeretettel várunk minden érdeklődő könyvtáros kollégát.

*Gecse Zsuzsanna
Tolnai Gáborné*

Olvasótábor Szlovákiában

Egy tábor szervezését mindig sok készülődés, tervezgetés, izgalom előzi meg. Így volt ez most is szlovák nemzetiségi olvasótáborunk esetében.

Már télen lázasan kerestük a pályázati lehetőségeket, hiszen a megvalósításra egyéb forrásunk nem áll rendelkezésre.

Végül is alapítványok, támogatók jóvoltából július 16-29-ig a szlovákiai Látky-Prasiván idén is megrendezhettük olvasótáborunkat. A hegyekben fekvő üdülőközpont már többedik alkalommal adott otthont táborunknak. A személyzet is szinte ismerősként fogadott bennünket.

A táborba 10-14 éves korú gyermekeket hívtunk Nógrád megye szlovák nemzetiségi településeiről. Néhányan közülük korábban is részt vettek táborunkban, mi mindig szívesen fogadjuk a visszatérő gyerekeket is és ők is örömmel találkoznak újra egymással.

Idén a gyerekek többsége új táborozó volt. Egy új csoport mindig új kihívást jelent, hiszen minden gyerek más, más érdeklődés, irányultság, – és ami nálunk szintén fontos kérdés – különböző szintű nyelvi előismeret.

Táborunkba a gyerekek Nógrád megyei szlovák nemzetiségi településekről érkeztek. Néhányan az iskolában tanulják a nyelvet, de sokan csupán a táborban kerülnek kapcsolatba a nyelvvél. Ezeknek

a gyerekeknek a számára nagyon fontos, hogy a szlovák nyelvi környezetbe kerülve megismerhessék anyanyelvüket és legalább néhány alapvető kifejezést. A szlovákiai helyszín mindig lehetőséget ad arra is, hogy az előzetes tanulmányok vagy a tábor során megismert szavakat, kifejezéseket „élesben”, mindennapi élethelyzetben is alkalmazni, használni tudják.

A nyelvi ismeretek mellett megismerkedtek a szlovákiai várakkal és a várakhoz kötődő mondákkal. A mondák nagyon népszerűek a gyerekek körében. A bennük tükröződő mesés elemek és a történelmi motívumok megragadják a gyerekek képzeletét, megmozgatják fantáziájukat. Várkisasszonyok, hős lovagok, katonák, szerelem mind-mind megtalálhatók ezekben a történetekben.

A táborban tett kirándulásaink alkalmával a gyerekeknek módjuk nyílt arra is, hogy két várat mai állapotában megismerhessenek. Árva vára valamennyiünknek nagy élmény volt, nem véletlenül nevezik Szlovákia gyöngyszemének. Maga a vár mérete is lenyűgöző volt, tűzvész, háború és a történelem viharainak ellenére ma is fenséges látvány. Különösen érdekesnek találtuk a várban a korabeli ruhákba öltözött solymászok, színészek és zenészek bemutatóját. Másik kirándulásunk a táborhoz viszonylag közel található Divénybe vezetett, amelyről még rom álla-

potában is láthattuk, hogy jelentős erősség lehetett. A várfalakról gyönyörködhattunk a környék panorámájában.

Természetesen a tábor nem csak a tanulásról szól, a programban helyet kaptak a szabadidős tevékenységek, kézműves foglalkozások, daltanulás, vetélkedők, gyalogtúra és természetesen a közös játék. Sajnos az időjárás nem fogadott bennünket a kegyeibe és az első és utolsó nap kivételével szinte megállás nélkül hullott ránk az „égi áldás”. Talán ennek a kicsit kényszerű bezártságnak is köszönhetjük, hogy a gyerekek nagyon jól érezték magukat együtt, sokat beszélgettek, és a zenés szabadidős formák helyett inkább előnyben részesítették a „szabad foglalkozást”, a beszélgetést, kártyázást.

Vezetői szemmel úgy érezzük táborunk sikeres volt. A téma, a megtanult szavak, mondatok, az elkészült képek, a jól sikerült záróműsor csak egy része az eredménynek.

Élményekkel és ismeretekkel gazdagodva mehettek haza a gyerekek, de táborunk tovább él azokban a kapcsolatokban, emlékekben, amit az együttléttel, a közösen átélt események, későbbi találkozások jelentenek és jelenthetnek a gyerekek és a felnőttek számára is.

Örülünk, hogy mindehhez keretet és lehetőséget adhattunk és hogy a gyerekek számára az olvasótábor nemcsak kellemes időtöltést jelent, hanem „lenyomata” ott marad valahol a lelkükben.

Ferik Ibolya

Június 7-én, az Ünnepi Könyvhét kezdetével *Pokorni Zoltán*, a védnöki testület társelnöke meghirdette az **OLVASÁS ÉVÉT**, mely a következő év június 7-én zárul.

A könyvtárak felkészülten várják a bejelentést. az NKÖM összeállította a könyvtári célkitűzéseit, melyek a következők:

- Az NKÖM olvasás éve pályázatainak kiírása és a pályázatok megvalósítása;
- A szakmai szervezetek és a könyvtárak által szervezett könyvtári programok;
- Az olvasáskutatás támogatása - a Könyvtári Intézet olvasáskutatási projektjeinek támogatásával.

A célok megvalósításának elősegítésére a könyvtári osztály munkabizottságot hozott létre, melynek tagjai: *Balogh Margit, Fülöp Ágnes, Kopcsay Ágnes, Nagy Attila, Nemes Erzsébet, Ramháb Mária és Skaliczki Judit*. A bizottság állandó meghívott vendége *Losonczy Júlia*, az NKÖM Művészeti és Nemzetközi Kapcsolatok Helyettes Államtitkárságának munkatársa.

Első ülésén a bizottság programfüzet megjelenetéséről döntött. Ebben a 2001. június 7. és 2002. június 7. közötti időszak minden könyvtári programja szerepel majd, amely az olvasás évéhez kapcsolódik. A rendezvények adatait (cím, dátum, helyszín, résztvevők stb.) *Fülöp Ágnes* (IKSZ) gyűjti, kérjük, hozzá juttassák el!

Az Interneten a <http://www.olvasaseve.hu> címen lehet friss információkhoz jutni a rendezvényekről.

(Forrás: Könyvtári Levelező/Lap 2001/6.sz.)

KÖNYVISMERTETÉS

FUNNY STORIES AND ANECDOTES * AT ELEMENTARY LEVEL
T RÉFÁS TÖRTÉNETEK ÉS ANEKDOTÁK ALAPFOKON

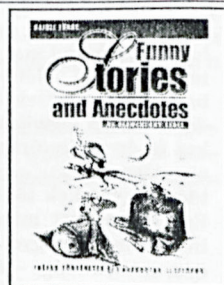
A szerző **Bajcsi Tünde** olyan olvasni szerető embereknek ajánlja a könyvét, akik szívesen olvasnak „csak úgy” kedvtelésből.

Mit kínál? 50 rövid, vidám történetet és kb. 30 viccet angol nyelven. Am a történetekhez rendkívül változatos szövegmegértést segítő-ellenőrző gyakorlat és feladat kapcsolódik! Megéri az árát (1.250 Ft).

Akár iskolai, akár tanfolyami keretek között is jól alkalmazható. Egyéni és csoportos nyelvtanulásra is kiválóan megfelel.

Ismeretszerzés vidáman – ez az, amire a mai nyelvtanulás során a legkevesebb idő jut.

Tolnai Gáborné

AZ OLVASÁS ÉVE

– ÚJ SZOLGÁLTATÓ PROGRAMSOROZAT INDUL NÓGRÁD MEGYÉBEN

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár az Olvasás Évéhez, a települési önkormányzatokkal összefogva, a Nemzeti Kulturális Alap Irodalmi és Könyvszakmai, valamint Könyvtári Kollégiumának anyagi segítségével újra indítja szolgáltató programsorozatát KISTELEPÜLÉSEKNEK.

(A honoráriumot pályázati pénzből fedezzük, az útiköltséget az önkormányzatok állják.)

Bizunk abban, hogy a könyvtári rendezvények gazdagításához, az óvodai, iskolai és tanórán kívüli nevelőmunka segítéséhez, a különböző korosztályok olvasáskultúrájának fejlesztéséhez vagy akár a szabadidő kultúrált eltöltéséhez könyvtárunk segítségére lesz a kistéleplüléseknek.

Az értékes irodalmi műveket, emberről, világról, magatartásformáról ismereteket, élményeket ismert és kevésbé ismert, Nógrád megyei és megyén kívüli előadóművészek közvetítésében hallhatják, láthatják majd mindazok, akik igénylik a programot.

Az Irodalmi Ismeretterjesztésre épülő rendhagyó óvodai, iskolai foglalkozásokat, órákat, önálló esteket Gyetvainé Szorcsik Angélatól igényelhetik 2001. október 20-ig a Balassi Bálint Megyei Könyvtár telefonszámán vagy személyesen. Elsősorban azok jelentkezését várjuk, akik korábban már együttműködési szándéknyilatkozatukkal jelezték a programsorozat iránti érdeklődésüket.

PROGRAMAJÁNLATUNK A KÖVETKEZŐ:

ÓVODÁSOKNAK, KISISKOLÁSOKNAK:

GÁGOGÓ EGYÜTTES (tagjai: Klcsabl, Takács Zsuzsi, Sáfrán Csaba, Vámos Eszter)

• GÁGOGÓ

Kányádi Sándor, Tótárpád Ferenc, Páskándi Géza, Vasvári István, Donátsy Magda verseire írt, saját zenére komponált közösségi, tréfás, mozgásfejlesztő-koordinációs játékok.

• MADÁRIJESZTŐ

Versék dramatizált formában népdalokkal és saját szerzeményekkel színesítve.

A Gágogó Együttes 1997-ben alakult, tagjai sokoldalúan képzett előadóművészek. Budapesten élnek. Az 1998-as Gyermekeknek Találkozóján Szegeden „A legkövetlenebb Zenekar” címet és díjat kapták meg.

FAMILY EGYÜTTES (tagjai: Varga László, Varga Lászlóné, Varga Éva)

• ZENE- ÉS VERS KALAUZ (Weöres Sándor költészete)

• A SZERETET FÉNYEI (Karácsonyköszöntő zenés, verses műsor József Attila, Juhász Gyula, Gazdag Erzsí ... verseire építve)

A Family Együttes 1995-ben alakult, vezetője Varga László író, zeneszerző, rendező. Feleségével együtt a ceredi általános iskolában tanít. A tanítás mellett mindketten drámapedagógusként foglalkoznak, 15 éve nagy sikerrel működik a B-612-es csoportmóven iskolai színházuk. Gimnazista lányukkal kiegészülő családi együttesük műsoraiban gyermekirodalmunk legszebb alkotásait zenésítették meg. A programokon élő zene szólal meg, stúdiószíni hangrendszeren. Nógrád megyében, Zabarón élnek.

SÓLYOM TAMÁS előadóművész

• ALIG JÁTSZOM, MÉGIS JÁTSZOM – élő zenés műsor, rengeteg közös játék, verselés és éneklés a gyerekekkel. Válogatott magyar költők versei hangoznak el, kizárólag saját megzenésítésben.

Sólyom Tamás énekes, zenész és zeneszerző 1980-ban alapítója volt a Szélrózsa Együttesnek. Az együttes felbomlása után saját szerzeményeiből – nemcsak gyermekeknek – verses-zenés kazettái jelentek meg. Műsoraiban gyakran fellépnek bábszínházak és pantomimművészek. Budapesten él.

FELSŐ TAGOZATOSOKNAK:

PÓDIUM STÚDIÓ VERSMONDÓ KÖRE

• „FÖLNEVELŐ ÉDESANYÁM” – műsoros irodalmi-nyelvi összeállítás a magyar kultúrtörténet és irodalmunk kiemelkedő alakjainak a magyar nyelvre vonatkozó megállapításából, verseiből.

A műsort színesíti az Ómagyar Mária Siralom énekes előadása és palóc népzenei anyag is.

• AZ IRODALMI GÖRBE TÜKÖR – válogatás a mai magyar irodalom groteszk és humoros alkotásaiból.

A Pódium Stúdió 15 éves múltira visszatekintő versmondó egyesület. (Korábbi nevük: Metrum) Vezetőjük Sándor Zoltán előadóművész. Tagjai Salgótarján középiskoláiba járó diákok és innen elkerült egyetemisták, akik közül többen megyei és országos vers- és prózamondó versenyeken már eddig is kiválóan szerepeltek. Könyvtárunk Irodalmi ünnepének állandó szereplői, tavaly igen nagy sikerrel kapcsolódtak be megyei kistéleplülési szolgáltató programunkba.

BASILIDES BARNA előadóművész

- AZ ÉJ ZSOLTÁRA – összeállítás Ady Endre verseiből és prózai műveiből
- VÁNDORÉNEK – önéletrajzos összeállítás Ady Endre, József Attila, Karinthy Frigyes, Pilinszky János műveiből
- SZÓLT AZ EMBER – József Attila versel és önéletrírása
- ANEKDOTA KINCS – székely anekdoták, tréfás történetek, magyar történelmi anekdoták
- BALLADÁK – népballadák, Arany János balladái

Basillides Barna színművész Egerben él és dolgozik. 15 éven át tagja volt a következő színházaknak: budapesti Thália Színház, a kaposvári Csiky Gergely Színház és a szolnoki Szigligeti Színház. Az utóbbi tíz esztendőben a müncheni Szabad Európa Rádiónál dolgozott. Édesapjától Basillides Zoltán színművésztől tanulta meg tisztelni és megtartani a megszólalás hitelét, tisztaságát, végérvényes és megrendíthetetlen igazságát.

FAMILY EGYÜTTES

- A MAGYAR NYELV SZÉPSÉGEI – a játékos, dalos, zenés műsor mai magyar írókra épül: Lázár Ervin, Kiss Dénes, Eszterházy Péter, Vámos Miklós, Cseh Tamás alkotásaira

VARIETAS PÓDIUMSZÍNHÁZ

- A NAGY PALÓC – szerkesztett műsor Mikszáth életéből, műveiből
- KÉSZ A LETÁR – szerkesztett műsor: József Attila versel, élete
- MAGYAR RAPSZÓDIA – irodalom és zene a hazaszeretetről
- PETŐFI KOSZORÚI – szerkesztett műsor Petőfi életéről, műveiből
- HAZÁMBAN HONTALAN – hazafias, zenés, verses összeállítás

Több évtizedes múlttal rendelkező verselő-zenélő balassagyarmati és salgótarjáni előadóművészekből álló csoport.

Vezetőjük: T. Pataki László Madách-éjfas író, szerkesztő-dramaturg. Az általa összeállított műsorok színvonalasak. Programjaitak Nógrád megyén kívül a határon túli magyarság körében is jól ismerik és szeretik. Az előző években könyvtárunk kistelepülései szolgáltató programjában sikeresen felléptek. A Varietas Pódiumszínház tagjai: Patakiné Kerner Edit; Majoros Erzsébet; Csábi István; Tibay András előadóművészek.

MACZKÓ MÁRIA – SZABÓ ANDRÁS előadóművészek

- KÖNYÖRGÉS – a Halotti Beszédtről a határon túli magyar Irodalmakig
- ORSZÁGUNKNAK MEGÁLDOZTAK – hazaélmény a magyar Irodalomban

Maczkó Mária népdalénekes, a Népművészet Ifjú Mestere, szűkebb pátriája, a Galga mente népzenei hagyományát kapta örökül. Népzenei táborokat, népdalkört, óvodai gyermekjátékkört szervez. 1995-től a Gajdos Népzenei Együttessel állandó tagja, 1997-től a Turai Énekmondók vezetője.

Szabó András előadóművész az Ötvös Kollégium könyvtárában dolgozik. Irodalmi, szellemi tájékozódása a határon túli magyar irodalom, s a két világháború közötti népi irodalom megszólaltatásában találta meg kifejezési lehetőségét. Közel állnak hozzá a régi magyar irodalom ismert és kevésbé számon tartott értékei is, ezért évek óta fellép a Kecskés Együttessel.

FELNŐTTEKNEK:

VARIETAS PÓDIUMSZÍNHÁZ

- LELKI GYAKORLAT – T. Pataki László monodrámája Majtényi Annáról
- KRÚDYAKKAL SZÉCSÉNYKOVÁCSIBAN – Krúdy emlékműsor
- LIDÉRCLÁNG – T. Pataki László monodrámája Madáchné Fráter Erzsébetről

MÁRAI ENIKŐ – B. HORVÁTH ISTVÁN előadóművészek

- MAGYAR SZIMFÓNIA – Milleniumi program

HAVAS JUDIT – BUDAI ILONA előadóművészek

- SZIVÁRVÁNY HAVASÁN – a népköltésztől napjainkig, áttekintés a magyar líráról
Rendhagyó óráként is kérhető felső tagozatosoknak.

HAVAS JUDIT – SIPOS MIHÁLY előadóművészek

- PIROS CSODÁK – önálló est József Attila, Illyés Gyula, Tamási Áron, Ady Endre, Király László, Arany János, Sinka István, Kányádi Sándor, Farkas Árpád, Sütő András, Szilágyi Domokos, Weöres Sándor, Szenes Hanna írásaiból válogatva.

Rendhagyó óráként is kérhető felső tagozatosoknak.

DINNYÉS JÓZSEF daltulajdonos

- **VERS ÉS ZENE** – Délvidék, Kárpátalja, Felvidék, Erdély magyar irodalmára épített verses-zénes program, amelyben saját megzenésítésben és előadásban a határon túli magyar irodalom költőinek legszebb verseit szövegezte meg.
- **...ÉNEKÉNEK...** – válogatás a legújabb CD-k anyagából Ratkó József, Buda Ferenc és Utassy József verseiből
B. Horváth István, Márai Enikő (a Nemzeti Színház dramaturgja), Havas Judit (Petőfi Irodalmi Múzeum főmunkatársa), Budai Ilona (az Óbudai Népzenei Iskola tanára), Sipos Mihály (a Muzsikás Együttes tagja) és Dinnyés József országsszerte ismert előadóművészek, akiknek bármelyik programját a nőgrádi közönség mindig érdeklődéssel várja és szeretettel fogadja. Könyvtárunk több éve tartó példás munkakapcsolatot épített ki az előadóművészekkel, műsoralk közkedveltek a kisteleplési szolgáltató programsorozatunkban is.

BASILIDES BARNÁ előadóművész

- **KI KÉRDEZETT?** – Karinthy Frigyes, a humorista és a gondolkodó
- **AZ EMBER ITT** – Pilinszky János verse az élet, a szerelem nagy kérdéseiről
- **VIRÁGOT ALGERONNAK** – monodráma, Daniel Keyes világhírű regényéből
- **BEVÉGEZETLEN RAGOZÁS** – összeállítás Szabó Lőrinc, Örkény István, Weöres Sándor, Karinthy Frigyes műveiből

PALÓCFÖLD SZERKESZTŐSÉGI ANKÉT

Nógrád megye Palócföld c. irodalmi, művészeti, közéleti folyóirata mutatkozik be.

Dr. Praznovszky Mihály újonnan kinevezett főszerkesztőn kívül a szerkesztőbizottság tagjai és a mindenkori szerzők a meghívottak.

Közreműködnek: a Pódium Stúdió vagy a Varietas Pódiumszínház tagjai.

Tájékoztatjuk kollégáinkat, hogy elkészült az első és az egyetlen hazai fejlesztésű teljes egészében WIN-DOWS alapú integrált könyvtári rendszer a SZIRÉN-21. Ez a szoftver – ahogyan a neve is sugallja – mind könyvtártudományi, mind informatikai szempontból valóban megfelel a 21. század kihívásának. Hogy erről személyesen is meggyőződhessenek a CompuLib Bt. minden megyében bemutatót tart.

A Nógrád megyei bemutató időpontja és helye:

2001. október 15. 10.30-14.30

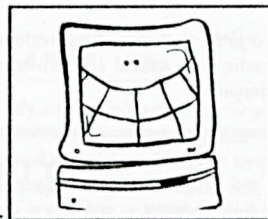
Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet

Salgótarján, Május 1. út 77.

Szervező: Varga Csilla

Telefon: (32) 314-814

Minden érdeklődőt szeretettel várnak a szervezők!

A Balassi Bálint Megyei Könyvtár INGYENESEN felajánlja az alább felsorolt kötött folyóiratokat könyvtárak részére

1. Bibliotekar 1961–1963, 1966–1967, 1970–1989	12. Mérés és Automatika 1961–1981
2. Hajdú-Bihar Megyei Könyvtári Téka 1972–1979, 1987–1988, 1990–1992	13. Művelődési Közlöny 1981–1989
3. Hungarica Külföldi Folyóiratszeme 1975–1976	14. Művelődésügyi Közlöny 1967–1980
4. Hungarica Irodalmi Szemle 1978–1979	15. Nagyvilág 1959–1960, 1963–1979
5. Kereskedelmi Szemle 1974	16. Nemzetközi Mezőgazdasági Szemle 1961–1978, 1980–1988
6. Kortárs 1958–1963, 1965–1971, 1978	17. Népművelés 1969–1978
7. Közgazdasági Szemle 1955–1960, 1962–1973	18. Népművelési Értesítő 1966–1973
8. Kritika 1966–1969	19. Nógrádi Szemle 1972, 1974–1978
9. Kultúra és Közösség 1975, 1977–1979	20. Novj Mir 1962–1990
10. Látóhatár 1967–1969, 1973–1979, 1984	21. Die Technik 1958, 1961–1969
11. Magyar-Szovjet Közgazdasági Szemle 1950–1953	22. Valóság 1972
	23. Vietnam 1960–1967, 1971–1976
	24. Radio und Fernsehen 1963–1971, 1973–1979

Az igényeket 2001. október 27-ig fogadja Orosz Mihályné 32/416-777 (130-as mell.)

JÁTSSZON VELÜNK!

Van kedve játszani? – így szólítottuk meg két-három tucat olvasónkat egy évszakai idővel ezelőtt Bodorné Bea kolléganőmmel. Ifjakat és dé-di korúakat is megkértünk: totózzanak!

Az első kérdésünk az Olvasás Évében mi egyéb lehetett volna:

Vajon ki az írója e soroknak?

„De hát hol a könyv, mely célhoz vezet?

Hol a nagyobb rész boldogsága? – Ment-e

A könyvek által a világ elébb?”

(Vörösmarty Mihály? Eötvös József? Széchenyi István?)

Azt is tudakoltuk, hallották-e híret a Kálmán-napi megemlékezéseknek.

Melyik Nógrád megyei település a színhelye ennek az őszi rendezvénynek?

(Csesztve? Horpács? Somoskő?)

De jó volt együtt játszani!

• Volt aki Balassi drámájának a címét kereste segítségkérőn.

• Többeket „Az öreg batár utasai” kérdés lepte meg alaposan: Ki a fő alakja?

(Krúdy? Mikszáth? Kőrösi Csoma Sándor?)

• A Palócföld folyóirat történetéből a főszerkesztők nevét idéztük föl. Ki nem volt? – típusú kérdéssel.

• Emlékeztettünk híres vendégeinkre: Kányádi Sándorra, Nagy Pálra.

• Felhívtuk a figyelmet azokra az alkotókra, akik műalkotásukkal gazdagították könyvtárunkat.

• Többeknek ismerősen „csengett” az INFO*TÁR*SALGÓ telefonszáma: 300-222

• Többé-kevésbé biztosan karikázták be a választ arra a kérdésre, hogy a könyvtár honlapja melyik címen érhető el az Interneten.

Jó játék volt. Mi olvasnivalóval köszöntük meg a részvételt és közös beszélgetéssel, „játsszótársaink” pedig szép szóval és némi meghatottsággal, június 6-án, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár születésnapján.

Tolnai Gáborné

Ha már nyár, legyen Nyír. - -

A nyár lassan itt hagy bennünket, s ilyenkor már elkezd az ember merengeni a nyári szép napokon. . .

Itt volt például éves seregszemlénk, a Vándorgyűlés, az idén a – számomra – festői szépségű, tágas, teres, parkos Nyíregyházán rendeztek meg immáron harmincharmadik alkalommal. Tikkasztó hőségben, de remek társaságban telt utunk könyvtárunk autójában odafelé. A második napon képviseltettük magunkat a szekciósülésen.

Az idei vándorgyűlés központi témája: „Iskola a könyvtárban, könyvtár az iskolában”, és szinte egészében a Nyíregyházi Főiskola adott helyet a rendezvénynek.

Számomra a „Tanulás és Internet/SULINET” szekció volt szimpatikus, témái és előadói miatt egyaránt.

Elsőként – bár nem teljesen elejétől – Garab Szabolcs előadását hallhattuk, aki az Oktatási Minisztériumot képviselve az Irisz-SULINET tartalmáról, a tanulási folyamatban betöltött szerepéről beszélt. Előadását színes PowerPoint bemutató gazdagította, ez egyébként általában is jellemző volt az előadásokra. A SULINET indulásáról, a kezdeti elképzelésekről és a jelenlegi helyzetről számolt be, ismertetve, hogy szeptembertől már az általános iskolásoknak is lesz főnnyang a neten. „Az óvodás korosztálynak egyelőre még nem

tervezük” mondta, s erre később Dr. Nagy Attila örömmel nyugtázta előadásában, hogy szerencsére nekik akkor még megmaradhat a mese.

A következő előadó a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnáziumból jött. Középiszkolai történelem tanárként „Internet és történelem” címmel tartott szenzációs előadást és gazdagon szemléltetett PowerPoint bemutatót a számítógép felhasználásáról a történelem tanítása során. A számítástechnika tanárnővel szövetkezve együttesen gondolták ki, hogy konkrét példákon tanulva meg az egyes számítástechnikai műveleteket, feladatokat, eljárás módokat, jobban értelmezhető, elsajátítható lenne a diákok számára is az egész. Így került sor a PowerPoint tanulásánál, hogy történelemből kaptak hozzá témát, és lépésről lépésre – ahogy haladtak számtékából –, ápriliséig kellett elkészülniük a bemutatóval a diákoknak. Három témából választhattak: a történelem nagy csatái, divattörténet, valamint társadalmi-gazdasági folyamatok megjelenítése. Minderre két jegyet kaptak: egyet tőriből, egyet pedig számítástechnikából. A legjobban sikerülteket hozta el a tanár úr, és ámulva néztük végig a kimonó történetét a kezdetektől napjainkig! Telkesen gondoltam arra, mennyivel más és egyben több is már ez a módszertan, mint

még én tanultam a főiskolán jó másfél évtizede! Mekkora lehetőség rejlik a számítógépben, ha okosan és irányítva, ám mégis a maguk elképzelése szerint használják a gyerekek!

Harmadikként Dr Nagy Attilát, a Könyvtári Intézet munkatársát, az ismert olvasászociológust hallgathattuk meg legfrissebb kutatási eredményeiről, melyet középiskolások körében végzett a tavasszal. Előadásának címe: „A kulturális tőke gyarapítása és az Internet-használat? középiskolások körében”, így kérdőjelesen. Árnalataiban fogalmazta meg a kulturális tőke többfajta értelmezését, tartalmát. A „hajszálcsövesség”, amin keresztül átadódik maga a kultúra a családon belül, amihez elengedhetetlen a szeretetteljes szülő-gyermek kapcsolat, a mintakövetés igénye, az önkéntelen azonosulás, s mindehhez a jó példa a szülő. A kulturális tőke mutatói között meghatározóként szerepel a családi könyvtár nagysága, a könyvtárhaznázlat, de elengedhetetlen a beszélgetés, a személyes kapcsolat, az olvasottak értő és érző megbeszélése. Felhívta figyelmünket az esélyki egyenlítésben betöltendő fontos szerepünkre: mint könyvtár és könyvtáros. Magyarország Nyugat-keleti irányú kulturális megosztottságát ideai vizsgálata is alátámasztotta: a keleti részek kulturális elmaradottsága sajnos generációkon át öröklődik.

Az új szervezési megoldás alapján a délelőtti előadások hosszabbra nyúltak, délután viszont már csak kötetlen beszélgetéseket jelölt a program, közben pedig volt idő egy kis városnézésre is. Nyiregyháza számomra kellemes meglepetés volt: rengeteg virágos parkjával, szabadtéri szobraival, ápol tereivel, sétálóútcaival nagyon tetszett! Felkerestem a

megyei könyvtárat, ami viszont kisebbnek tűnt könyvtárunknál, szabadpolcos állománya is kevesebb, helyhiány miatt majd' az állomány felét raktárban tartják. De folyóirat-állományuk nagyon gazdag, ahogy végigfuttattam szemem a lapokon! Délután még bekukkantottam a Könyvtárostanárok Egyesülete és a Gyermekkönyvtáros Szekció kerekasztal-beszélgetésére, amely természetesen az Oktatás Éve körül forgott, és sok jó ötlettel szolgált hallgatóink.

Este a baráti találkozó inycsiklandozó hidegtálakkal, finom pezsgővel várt bennünket.

Éjjel borzasztó vihar csapkodta az ablakokat, reggelre számottevően lehűlt a levegő. A másnapi vonatindulásig meglátogattam a Sóstó-i részen lévő állatkeret. Ez az egész terület egy hatalmas park a város szélén, tulajdonképpen üdülő része a városnak. Az állatkeret igen gazdag, nagyvadak, madarak szabad területen hatalmas kifutókban.

Hazautazásunkat átszállások tarkították, de a látottak-hallottak felelevenítése segítette azok elmélyítését.

Jó érzés hazajönni a szakma ilyen szintű összefogételéről annak tudatában, hogy ismét gazdagabb lettem tapasztalatokkal, amiket munkám során akár hasznosítani is tudok, hogy újra megerősítést kaptam munkánk jelentőségéről, hogy egy újabb szép város ismertem meg szép hazánkban, hogy találkoztam régi, távoli ismerősökkel, akiknek örülhettem és ők is örültek nekem. Szeretném, ha jövőre még többen jutnánk el, és jönnénk haza ezekkel az érzésekkel gazdagodva.

Máté Lászlóné

GYAKRABBAN MENNÉK A KÖNYVTÁRBA, HA...

A gyerekek érdeklődését az olvasás, a könyvek, a könyvtár felé irányítani folyamatos, módszereiben megújulni képes feladatot jelent. A TV, a VIDEO filmek több érzékszervekre ható, legtöbbször passzív befogadást igénylő, intenzív reakciókat kiváltó programjai után nehéz lassabb tempóra visszakapcsolni. A könyvek nyújtotta aktív szellemi tevékenység, érzelmi feltöltődés ellensúlyozhatná e tevékenységek negatív hatásait. Sok éves könyvtári munkám során többféle módszert próbáltam, hogy a gyerekek a könyvtárat, a könyvtár eszközeit, állományát információszerzésre, művelődésre, szórakozásra természetes módon használják.

Az eredmények a szakirodalmat olvasva más könyvtárak tapasztalataival egyeznek, és nem számolhatok be számokkal mérhető sikerekről.

Hogyan lehetne a gyerekek olvasás iránti érdeklődését felkelteni, mi az amit fontosnak tartanak a szolgáltatásaink, tevékenységeink közül?

Ezekre a kérdésekre kerestem a választ, amikor a helyi, somoskőújfalui általános iskola 60 felső tagozatos tanulójának tettem fel 2 kérdést. Nem felmérésnek szántam, érdeklődés, a válaszokban saját munkámhoz kerestem támpontokat, a továbblépéshez ötleteket. A feladat egyszerűsítése miatt nem túl eredeti módon két mondat befejezését kértem a gyerekektől.

Milyen értékek, tevékenységek formák vonzzák a gyerekeket a könyvtárba?

Szeretek a könyvtárba menni, mert...

A 60 megkérdezett gyerek közül 2 teljesen elutasító választ adott, nem szeret könyvtárba jámi. A válaszadók nagy része (51) természetes módon megemlíti az itt megszerezhető információk fontosságát. „sok érdekes könyv van, amiből sok mindent meg lehet tudni”- egy a tipikus válaszok közül. Sokan nem említenek egyéb kötődést, könyvtárhoz fűződő kapcsolatot. Meglepő módon sokan (12) igénylik és értékelik a jó hangulatú beszélgetéseket társaikkal és a könyvtárossal. „jőkat lehet beszélgetni”, „jó a hangulat és a könyvek”, „jól érzem magam ott”, „sok érdekes könyv van, jó a társaság”, „olyan emberek járnak, akivel lehet beszélgetni”

A TV nézést, videózást 10 gyerek említi, egyik legfőbb vonzerőként. A könyvtári foglalkozásokat 9 gyerek említi meg kedvelt tevékenységének. A könyvtár csöndjét 2 gyerek tartja fontosnak.

Hogyan, mivel lehetne a könyvtár tevékenységét bővíteni, hogy a gyerekek gyakrabban látogassák? Erre a kérdésre reméltem választ kapni a második mondat befejezését kérve.

Gyakrabban mennék a könyvtárba ha... A megkérdezett gyerekek közül időhiányra hivatkozik 32. Egyszerű ezt a választ adni, de talán elhithetjük a következő mondatot: „ha nem kellene annyit tanulni, anyukám nem dolgozna, és nem kellene annyit segíteni, nem lenne annyi dolgom.” Több, jobb, újabb könyveket hiányolják, új VIDEO kazettákat szeretnének 17 esetben. A nyitvatartási időt szeretné kibővíteni (pl. vasárnapra) 6 gyerek, szeretnék a kölcsönzési határokat eltörölni (3), és hiányolják a számítógépet (2).

Nem kaptam a gyerekektől megoldásokat, nem végeztek el helyettem a feladatokat, de összegezve ezt a pár papíradabra írt feladatot, derűsebben fejezem be az írást.

Milyen könyvtárat szeretnének a gyerekek? Vasárnaptól vasárnapig nyitva tartó jól felszerelt könyvtárat: sok új könyvvel, filmekkel, lemezekkel, elektronikus eszközökkel, ahol jó társaságban jókat lehet beszélgetni. Beszélgetni könyvekről. Ez a könyvtáros egyetlen kiegészítése.

Földi Péterné

TÁJÉKOZTATÓ A 2001. ÉV ŐSZI TANFOLYAMAIRÓL

Kollégáink figyelmébe ajánljuk a következő tanfolyamokat, amelyek szervezését és kivitelezését az INKA (Informatika a Nemzetvédelmi Képzésben Alapítvány) végzi. Az oktatás támogatói a HUNGARNET Egyesület, a NIF program, néhány tanfolyamot a Magyar Könyvtárosok Egyesülete is támogat.

A képzés nagy része akkreditált, az akkreditáció a könyvtárban dolgozókra vonatkozik.

Bővebb felvilágosítást a következő helyeken lehet kérni:

Informatika a Nemzetvédelmi Képzésben Alapítvány (INKA)

1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.

Tel.: 432-9130

Ügyintézők: Tamáska Lajos

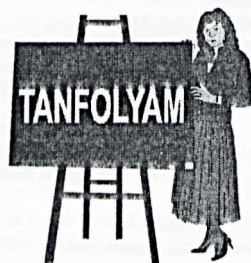
e-mail: tamaska@zrinyi.zmne.hu

Lantos Attiláné

e-mail: bilona@zrinyi.zmne.hu

A részletes program megtalálható: <http://www.zmne.hu/tanfoly/tanfoly.html>

A jelentkezési lap megtalálható: <http://zmne.hu/tanfoly/jelap01.doc>

TANFOLYAMOK

Megnevezése	Ára	Tervezett kezdési időpontja
Internetes alkalmazások (Akkreditált tanfolyamok)		
Internet használata könyvtári környezetben (30 óra 4 nap)	45 eFt	november 5–8.
Könyvtári feldolgozó munka és tájékoztatás Internet forrásai (30 óra 5 nap)	50 eFt	október 15–19.
Internet, mint a könyvtári menedzsment eszköze (30 óra 4 nap)	50 eFt	október 8–11.
Helyi forrásgyűjtemények digitalizálása (30 óra 4 nap)	45 eFt	november 12–15.
Hálózati operációs rendszerek		
Windows NT operációs rendszer (30 óra) (Akkreditált)	70 eFt	november 26–30.
UNIX operációs rendszer és használata I. rész (30 óra)	70 eFt	december 3–7.
UNIX operációs rendszer és használata II. rész (30 óra)	70 eFt	december 10–14.
Felhasználói ismeretek		
ECDL a kulturális szakemberek részére (120 óra)	105 eFt	október 24.
Szövegszerkesztő és táblázatkezelő tanfolyam (20 óra)	15 eFt	október 24–26.
Bemutatók, prezentációk készítése PowerPoint segítségével (20 óra)	20 eFt	október 29–31.
Adatbázis kezelés MS-Access 97 (30 óra)	32 eFt	november 19–22.
Publikálás az Interneten (8 óra)	12 eFt	december 17.
Egyéb tanfolyamok		
Középfokú szakképesítést adó Szoftverüzemeltetői tanfolyam (200 óra)	180 eFt	
Java programozás (40 óra)	190 eFt	

HÍD olvasótábor a Vajdaságban

Könyvtárunk szervezésében, sok-sok alapítvány, szervezet, intézmény anyagi támogatásával, hazai és határon túli szervezőpartnerek segítő közreműködésével **2001. július 26–augusztus 07.** között a Kárpát-medence egy újabb felfedezendő területére, a **Vajdaságba** barangolt olvasótáborunk.

Az elmúlt néhány évben a jugoszláviai polgárháború, majd az ezt kísérő NATO akciók következtében más határon túli magyar területnél nehezebb időszakot volt kénytelen átélni ez a régió. Így az olvasótábor megfogalmazott céljait kicsit **missziós feladatnak** is tekintettük.

Nevünket, mely konkrét és metaforikus tartalommal kísérte végig a tábor folyamatát az Újvidéken megjelenő HÍD folyóirattól kölcsönöztük. A HÍD név a **Kárpátaljáról, Felvidékről, Vajdaságból és Nógrád megyéből** érkezett 43 fő számára mindvégig az emberek közötti kapcsolatok létrehozását és megtartását, határokat, elvársókat, kultúrákat, régiókat, országokat és nem utolsósorban a magyarságot összekötő hidat, a magyarság összekapcsolódását jelentette fizikailag és szellemikben egyaránt. Nevünk a főbb szakmai vezérfonalakat is meghatározta, mely tulajdonképpen évek óta változatlan. **Ez évben különös figyelmet kapott az alapvető emberi értékek tisztázása, az értékrend meghatározása, az áldozat és az áldozathozatal központba állítása, az alkotás az alkotófolymat megélése.** E köré építettük a változatos, élményekben gazdag programot, melyből ízelítőt kívánok adni e sorok olvasójának.

Olvasótáborunknak egy „lakatlan sziget”, a teljes magyar lakossággal büszkélkedő, összetartásból, segítőkészségből kiválóan vizsgáló, alig ezer lakost számláló **Tóthfalu** (Totovo Selo) adott otthont, mely Egyházi Központjának köszönhetően vált ismertté határon belül és kívül egyaránt.

A táborozók falufeltáró játék formájában ismerkedtek közvetlen környezetükkel, melynek eredményéről néprajzkutatók előtt adhattak számot és táborunk újságjába, a **HÍD Élménytárba** is beszámoltak róla.

A szakmai munka jelentős része kettős vezetésű tréningcsoportokban zajlott, ahol a situációs játékokat, a csoportdinamikát, a drámatechnikát használtuk elsődleges módszertani elemként, eszközként pedig első-sorban a kortárs vajdasági irodalmat és a művészetek széles tárházát. A mindennapi munkánkhoz nagy segítséget jelentett a **tábori könyvtárunk** és a **saját szerkesztésű szöveggyűjteményünk**.

Lényegesnek tartottuk, hogy a beszélgetések (egyéni, kis- és nagycsoportos) a valóságban is és testi szinten is átélt élményekből táplálkozzanak. A szakmai munka nem maradt sem értékelés, sem visszajelzés nélkül: a tábori munka lezárásaként közösen készítettünk egy **színházi játékot**, amely a **Körműves Kelemen** című népballada **történetét** használta **alapotívumként**. A két hét alatt átélt élményeket, beszélgetéseket beépítve sikerült egy igazán friss, mai játékot összeállítani és bemutatni a tábor utolsó estjén „**nekünk csak az építés maradt meg, nem a szó-**”, címmel. Az előadásra a falubelieken kívül a környező falvakból, városokból és Szegedről is érkeztek vendégek.

A táborozást előadások, anekdoták, önálló est, **álomjáték**, néptánc, daltanulás, kézműves foglalkozások (origami, maszkkészítés, gyertyaöntés, agyagozás, gyöngyfűzés), filmvetítések, hagyományos tábori játékaink és nem utolsósorban kirándulásaink is színesítették. Az irodalmi hagyományápolást előtérbe helyezve a határátkelést megelőző napon **Budapesten és Szegeden** jártunk. A magyaországi és a határon túli magyar irodalom kiemelkedő személyiségeinek közös pontjait, helyszíneit, intézményeit kerestük fel.

A táj jellegzetességeit, a Vajdaság műemlékeit is bemutató útjainkon (**Szabadka, Zenta, Topolya, Bács, Bácsalmás, Doroszló, Temerin, Újvidék**) a délvidéki magyarság történelmével, néprajzi és nyelvi hagyományával, a kortárs irodalom és kulturális közélet jeles személyiségeivel, intézményeivel, a magyar művelődési közösségek életével ismerkedhettünk. Soha nem feledjük a bácskertesi palóc tájszólással beszélő, hagyományaitak máig ápoló vendéglátóinkat és a többi helyszínen táborunkat fogadók kedvességét, valamint nagyszerű helyi segítők: a programot előkészítő, koordináló **Hajnal Jenőt, Gero Ibolyát, dr. Rózsa-Molnár Ilona főorvos asszonyt, Kalmár Károlyt és Bábi Csabát**.

Hogy konkrétan mit láttunk, tapasztaltunk, kikkel találkoztunk, arról a Nógrád Megyei Hírlap 2001. szeptember 15-i számában, a Hétvégi Magazinban megjelent cikkben olvashat bővebben a tábor iránt érdeklődő.

Híradásomat zárva még valamiről szeretnék szólni. Az **idei tábor igazi újítása a szakmai vezetés**, a kiscsoportvezetők kiválasztása volt, amellyel remélem, hogy a könyvtár olvasótáborainak történetében új fejezetet kezdtünk írni. Jól átgondoltan úgy döntöttünk, hogy erre a feladatra a helyüket eddig is megálló, többszöri táborozás során módszertanból és emberségből egyaránt jól „vizsgáló”, volt mentorokat kértük föl: **Rabec Istvánt, Drevenka Editet, Jakab Gabriellát, György Csabát, Kerekes Évát, Praznovszky Dánielt**. A tábor tartalmi és technikai munkáját szintén mentorok **Deák István és Oravec Péter** segítette, a szakmai munka sikerességét **Skoda Róbert** alapozta meg. A döntés helyességét a tábor eredményes munkája minden kétséget kizáróan igazolta.

Gyetvainé Szorcsik Angela táborvezető

Szünidei tábor és őszi programsorozat a BBMK Gyermekkönyvtárban

2001. nyarán is alkalmunk nyílt **vakációs tábor** megvalósítására. Idén a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályával és Közlekedési Osztályával együttműködve 2001. június 18. és július 6. között szerveztük meg a gyermekek által kedvelt nyári szabadidős és bűnmegelőzési táborunkat.

Táborunk a nyári szabadidő biztonságos eltöltése, a fiatalok csellengésének megelőzése, az elkövetővé és áldozattá válás elkerülése céljából jött létre, amelynek megvalósítását az Országos Bűnmegelőzési Tanács 80.000 Ft-os támogatása tette lehetővé. A Közbiztonsági és Vagyonvédelmi Alapítvány 20.000 forinttal járult hozzá programunk sikeréhez. A könyvtár biztosította a foglalkozások megtartásához szükséges tereket, eszközöket. Az anyagi támogatáson túl - felismerve programunk jelentőségét - önzetlenül segített a Magyar Madártani és Természetvédő Egyesület Nógrád Megyei Helyi Csoportja (Drexler Szilárd természetvédő, elnök vezetésével.)

A gyermekek számára vonzó szabadidős programokat kínáltunk - kézműves foglalkozások, vetélkedő, önismereti játékok, zenehallgatás, filmvetítés, sakkozás, társasjáték, rajzolás, festés, olvasás stb. - melyet kiegészítettünk az egészséges és biztonságos életmódra irányuló ismeretekkel, bűnmegelőzési előadásokkal. A három hetes tábor alatt naponta közel 30 gyermek választotta foglalkozásainkat, ahol a pályázati támogatás jóvoltából ingyenesen vehettek részt az érdeklődők.

A tábor során a könyvtár a hagyományos funkcióján túl olyan társadalmi közeggé vált, ahová ezután szívesebben betérnek a gyerekek, elbeszélgethetnek az ismerős könyvtárosokkal, hasznosan, biztonságban tölthetik szabadidejüket. Programjaink sikerét az is bizonyítja, hogy többen elhozták barátaikat, kisebb testvéreiket is. A könyvek környezetében eltöltött napok megtették hatásukat. Szívesen maradtak a fiatalok a könyvtárban a tábori időn túl is, és több új olvasóval gazdagodtunk.

A korábbi és ideai tapasztalataink is azt mutatják, hogy nagy szükség és igény van a hasonló szabadidős programokra.

A szünidei hagyományok folytatása az őszi szünetben is lehetővé vált számunkra, mivel 2001-ben is sikeres pályázatot nyújtottunk be – immár második alkalommal - a Danone Kft. „Danone Aktív Szünidő” c. programjára, mellyel 140.000 Ft támogatást nyertünk el. Az országos programban az egészséges életmód és a család kerül előtérbe, ennek megfelelően alakítottuk ki programkínálatunkat.

2001. október 29-31. naponta 10 órától 15.30-ig tartanak a kicsik és nagyok - 6-14 évesek - számára összeállított foglalkozások, melyekre az őket kísérő szülőket is várjuk. Programjaink nyitottak, előzetes bejelentkezés alapján lehet azokon részt venni, ekkor szükség szerint ebédet is lehet igényelni – térítés ellenében. A részvétel ingyenes, így a hátrányos helyzetű gyermekek is el tudnak jönni foglalkozásainkra.

A különböző életkorú és érdeklődési körű gyermekek számára úgy terveztük programjainkat, hogy mindenki találjon magának megfelelőt: Danone óra, büttyköldé, önismereti- és személyiségfejlesztő játékok, szépség- és bőrápolási tanácsok, táncház, vetélkedő, drámajátékok, a Family együttes műsora stb.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

A részletes programról a Gyermekkönyvtárban lehet érdeklődni:

Balassi Bálint Megyei Könyvtár, 3100 Salgótarján, Kassai sor 2. (32) 416-777/132-es mellék

Vanya Edina

Rendező szervek: – Balassi Bálint Megyei Könyvtár,
– Magyar Könyvtárosok Egyesülete Nógrád Megyei Szervezete,
– Nógrád Megyei Pedagógiai Intézet

Helye: Balassi Bálint Megyei Könyvtár főlszíni előadóterme

Előadások: 10.00-12.20

1. A „tanulás tanulása”, az „aktív humanizmus” programja - az Európai Unió 10 évre szóló oktatási kerettervezete.
Előadó: **Benedek Attila**, az Európai Tájékoztatási Központ képviselője
2. Történettudomány, helytörténet, helyismeret, honismeret és oktatás.
Előadó: **Dr. Csonka Csaba**, az ELTE Tanárképző Főiskolai Kar, a Honismeret c. folyóirat szerkesztőbizottság tagja
3. A történelem és társadalomismeret kerettanterve, helyi tantervek.
Előadó: **Balla Árpád**, a történelem és társadalomismeret kerettanterv tantárgyi munkabizottságának képviselője, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet igazgatóhelyettese

Ebédszünet: 12.20-13.00

Korreferátumok: 13.00-15.00

1. Hagyományörző osztály vezetésének tapasztalatai a salgótarjáni Arany János Általános Iskolában.
Előadó: **Nagy Józsefné**, a salgótarjáni Arany János Általános Iskola tanára
2. A honismeret komplexitásának és tanításának módszertani kérdései (egy korábbi tanulási segédlet és készülő CD bemutatása).
Előadó: **Czene Gyuláné**, a salgótarjáni Petőfi Sándor Iskola tanára
3. Egy honismereti-természetjáró szakkör oktatási segédanyaga.
Előadó: **Végváriné Pongrácz Ágnes**, a szandai Általános Iskola tanára
4. Salgótarján helytörténetének oktatása – hon- és népismeret más módon.
Előadó: **Dénes Gyula**, a salgótarjáni Gagarin Általános Iskola tanára
5. A honismeret, helyismeret, történelem oktatása és a közgyűjtemények.
Előadó: **Cs. Sebestyén Kálmán**, a Nógrád Megyei Levéltár levéltárosa

Vita, konzultáció

A rendezvényhez kiállítás kapcsolódik, amely bemutatja a Balassi Bálint Megyei Könyvtár helyismereti különgyűjteményében található mindazon helytörténeti kiadványokat, település-monográfiákat, kézikönyveket, adatbázisokat, amely felhasználása az oktatásban ajánlott.

*Minden érdeklődőt tisztelettel hívunk a fenti programra!
Jelentkezni a Balassi Bálint Megyei Könyvtár Titkárságán 2001. október 15.
(Telefonszám: 32-311-417; 416-777/106)*

A HELYSIMERETI KÖNYVTÁROK SZERVEZETE

VIII. ORSZÁGOS TANÁCSKOZÁSÁRÓL

2001. július 18–20. között Kaposvárról találkoztak a helyismereti könyvtárosok határon innen és túl, hogy megvitassák a közkönyvtárak alapításának 1950 utáni történelét és megismerkedjenek jeles könyvtáros elődeink élet-útjával.

Papp István nyugalmazott főigazgató-helyettes előadásában hangsúlyozta, hogy minden szakmának ismernie kell múltját – így a közkönyvtáraknak is, amelyek az 1920–1930-as években a modernizációs törekvések részesei lettek, majd az 1950-es években pedig a felzárkózás „kényszeres vágya” szemléiben formálódtak.

Papp István a közkönyvtárak életének szinte minden területét vizsgálta: a közkönyvtárak épületei, a szabad polcos rendszer bevezetése, a katalógusok kiépítése, az önálló gyermekkönyvtárak megteremtése, a zenei részek kialakítása, a helyismereti munka megszervezése, az olvasómozgalom és az olvasótáborok megszületése, a korszerű szerzeményezés... stb. Számba vette azt is, ami már nincs: a bibliobusz, a munkahelyi közkönyvtári ellátás. Szólt arról is, ami hiányérzetet kell bennünk: egyre kevesebb a módszertani könyvtáros, könyvtári összevonasok történetek, alig kap figyelmet a szociálisan, mentálisan hátrányos helyzetű rétegek könyvtári gondozása, a kórházi betegek könyvtári ellátása. Pozitívumnak értékelte, hogy az elmúlt évtizedekben nem maradtunk le az UNESCO, az IFLA irányvonalától.

A könyvtári épületek, a technika, az állomány, a katalógusok örökségünket képezik ugyan, de az igazi örökség, az emberekben tovább élő könyvtár, az olvasás szeretete, a tudásvágy – gondolatokkal fejezte be Papp István előadását.

Gerő Gyula nyugalmazott főszerkesztő „A (h)őskor könyvtárai, 1949–1952” c. előadása rövid összefoglalót adott az 1945 előtti könyvtáros társadalomról. 1935-ben a 10.000 kötetnél nagyobb könyvtárak alkalmazottainak száma 700 fő volt, amely a 2. világháború befejezésekor 200 főre csökkent.

1949 tavaszán az Országos Könyvtári Központ megszervezte az első körzeti könyvtárakat, melynek vezetői között tanár, levéltáros, pos-

tatiszt, vármegyei lisztviselő és tűzoltóparancsnok is volt. (Az a tűzoltóparancsnok Jeszenszky Miklós volt, a salgótarjáni központtal létrehozott körzeti könyvtár első vezetője.)

Gerő Gyula beszámolt kutatómunkájáról, amelynek középpontjában a körzeti könyvtárak, a települési alapkönyvtárak – később népkönyvtárak megszervezése, működtetése szerepelt.

Az előadásokat követően megtekintettük a kaposvári megyei könyvtár bővítést és átalakítást egyaránt tartalmazó rekonstrukcióját.

Varga Róbert igazgató vezette a konferencia résztvevőit a megnövekedett alapterületű épületben, s beszélt kollégái találékonyságáról, alkotókészségéről az új terek belakásában. A második nap kiemelkedő előadását **dr. Bényei Miklós** tartotta a Debreceni Egyetem hallgatói könyvtártörténeli dolgozatainak módszertani tanulságairól. A kiegészítő korreferátumok jeles könyvtáros személyiségek bemutatására vállalkoztak. Itt kaptam én is lehetőséget, hogy Nógrád megye könyvtárügyének két meghatározó személyiségéről Jeszenszky Miklósról és Kojnok Nándorról rövid megemlékezést tartsak.

A helyismereti konferenciák hagyományainak megfelelően a délután kirándulással folytatódott. Megismerkedtünk Kaposvár műemlékeivel, ellátogattunk Rippl-Rónai József villájába, gyönyörködtünk a szennai falumúzeum építményeiben, Bánya üdülőfalú szépségében.

A konferencia zárónapján a Kaposvári Megyei és Városi Könyvtár helyismereti tevékenysége, a helytörténeli tárgyszójegyzék volt napirenden. A szakmai tapasztalatcsere keretében lehetőség nyílt az egyes könyvtárak új kiadványainak bemutatására, a határon túli könyvtárosok hozzászólására.

Rendkívül tartalmas három napot töltöttünk Kaposvárról a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Helyismereti és Bibliográfiai Szekciójának szervezésében, Sándor Gáborné, a pásztói Teleki László Városi Könyvtár és Bódi Györgyné, a Balassi Bálint Megyei Könyvtár helyismereti könyvtárosaként.

Bódi Györgyné

ELFOGADOTT KÉPZÉSI PROGRAMOK

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által létrehozott Könyvtári Akkreditációs Bizottság május 3-án újabb képzési programoknak adott indítási engedélyt. A Könyvtári Intézet honlapján olvasható listát (<http://www.oszk.hu/szerv/ki/kiokt.html>) folyamatosan frissítik, így a kollégák aktuális információkat találhatnak a továbbképzési és a beiskolázási terv elkészítéséhez, illetve módosításához. Mivel a könyvtárak közül sokan nem rendelkeznek Internet hozzáféréssel, a már elfogadott képzések programját az alábbiakban közöljük. Azt javasoljuk, hogy bővebb információkért forduljanak a táblázatban megadott személyekhez.

A képzés neve, engedély- nek érvényessége	A képzés óraszáma	A képzés alapítója	Címe	A képzés alkotója	Információ (cím, tel., fax, e-mail)
Informatika a könyvtárak szakembereinek 2006. április 17.	30	DR. SITKEI BT.	6800 Hódmezővá- sárhely, Tomyai J. u. 7.	dr. Füvesi István	<i>Dr. Füvesi István</i> SZTE, TTK, Számítástudományi Tanszék 6720 Szeged, Árpád tér 2. T.: (62) 544-222 Fax: (62) 420-292 E-mail: fuvesi@inf.u-szeged.hu
A könyvtári feldolgozó munka és a tájékoztatás Internet forrásai 2006. április 17.	30	Informatika a Nemzetvédelmi Képzésben Alapítvány (INKA)	1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.	dr. Koltay Tibor és dr. Bakonyi Géza	<i>Tamáska Lajos</i> Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem 1101 Budapest, Hungária krt. 9- 11. T.: 432-9130 Fax: 432-9121 E-mail: tamaska@zmne.hu
Windows NT operációs rendszer tanfolyam 2006. május 3.	30	Business Communications Networks Ltd. (BCN)	1012 Budapest, Logodi u. 44.	dr. Váncsa Julianna és Vágó Ferenc	<i>dr. Selényi Endréné</i> BCN 1012 Budapest, Logodi u. 44. T.: 489-4110 Fax: 489-4111 E-mail: lengyel@bcn.hu
Internet használata könyvtári környezetben 2006. május 3.	30	Informatika a Nemzet- védelmi Képzésben Alapítvány (INKA)	1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.	Drótos László és Moldován István	<i>Tamáska Lajos</i> Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem 1101 Budapest, Hungária krt. 9-11. T.: 432-9130 Fax: 432-9121 E-mail: tamaska@zmne.hu
Helyi forrásgyűjtemények digitalizálása 2006. május 3.	30	u.a.	1101 Budapest, Hungária krt. 9-11.	dr. Bakonyi Géza, Király Péter, Arany Zoltán és dr. Kokas Károly	u.a.
Multimédia - a multimédia elméleti és gyakorlati alapjai 2006. május 3.	30	Szegedi Tudomány- egyetem, Bölcsészetu- dományi Kar, Magyar Intézet, Könyvtáros- informatikus képzés	6722 Szeged Egyetem u. 2.	dr. Bakonyi Géza	<i>dr. Bakonyi Géza</i> Egyetemi Könyvtár 6720 Szeged Dugonics tér 13. T.: (62) 544-039 Fax: (62) 544-036 E-mail: bakonyi@bibl.u-szeged.hu
Digitális szövegek feldolgozása 2006. május 3.	60	u.a.	6722 Szeged Egyetem u. 2.	dr. Bakonyi Géza	u.a.
HTML programozás 2006. május 3.	60	u.a.	6722 Szeged Egyetem u. 2.	dr. Bakonyi Géza	u.a.

A dokumentum- és információfeldolgozás munkafolyamata számítógépes környezetben 2006. május 3.	30	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	Keszseiné Barki Katalin dr. Pálvölgyi Mihály	<i>Keszseiné Barki Katalin</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtára 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/287 Fax: (94) 312-248 E-mail: bkati@fs2.bdlf.hu
Special English for Librarians - Angol szaknyelv könyvtárosoknak 2006. május 3.	30	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	dr. Pálvölgyi Mihály	<i>dr. Pálvölgyi Mihály</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/166 Fax: (94) 312-248 E-mail: pami@kit2.bdlf.hu
Szakirányú továbbképzés gyermek-könyvtárosoknak 2006. május 3.	120	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	dr. Kovács Mária	<i>dr. Kovács Mária</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/166 Fax: (94) 312-248 E-mail: kovama@kit2.bdlf.hu
Digitális könyvtári tartalom-szolgáltatás 2006. május 3.	30	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	dr. Sütőhéő Péter	<i>dr. Sütőhéő Péter</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/166 Fax: (94) 312-248 E-mail: suteho@kit2.bdlf.hu
Elektronikus dokumentumok bibliográfiai leírása 2006. május 3.	30	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	Prejzer Paula	<i>Prejzer Paula</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár és Információ-tudományi Tanszék 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/166 Fax: (94) 312-248 E-mail: prepa@kit2.bdlf.hu
Számítógépes katalógizálás MARC formátumban 2006. május 3.	30	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	Keszseiné Barki Katalin	<i>Keszseiné Barki Katalin</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtára 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/287 Fax: (94) 312-248 E-mail: bkati@fs2.bdlf.hu
A CD-ROM felhasználása a tájékoztatásban 2006. május 3.	30	Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	dr. Murányi Péter	<i>dr. Murányi Péter</i> Berzsényi Dániel Főiskola Könyvtár- és Információ-tudományi Tanszék 9700 Szombathely, Károlyi G. t. 4. T.: (94) 313-892/166 Fax: (94) 312-248 E-mail: peterm@kit2.bdlf.hu
Információkeresés magyar és külföldi bibliográfiai adatbázisokban 2006. május 3.	30	u.a.	9700 Szombathely Károlyi Gáspár t. 4.	dr. Murányi Péter	u.a.

Megjelenik: alkalmanként 45 példányban

Fk.: Balassi Bálint Könyvtár - MKE Nógrád Megyei Szervezete

Szerkeszti: Balassi Bálint Könyvtár Módszertani osztály

Cím: Balassi Bálint Könyvtár 3100 Salgótarján, Kassai sor 2.; Pf. 18

Telefon: 32/416-777 (20-as mell.)